

Marek Gumkowski

"Polska proza cywilna", Maria Janion, "Teksty" nr 2 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 97

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) JAKÓBIEC-SEMKOŃOWA Milica: Kazimierz Brodziński i słowiańska pieśń ludowa. Warszawa - Wrocław 1975, PWN, Acta Universitatis Wratislaviensis N° 262, Slavica Wratislaviensia V, ss. 170, nlb. 2, zł 35,-

Książka podejmuje problem stosunku Brodzińskiego do słowiańskiej pieśni ludowej, w ścisłym powiązaniu z jego poglądami na temat dawnej i współczesnej Słowiańszczyzny. Poglądy te są istotnym składnikiem nie tylko programu literackiego Brodzińskiego, ale i jego postawy światopoglądowej. Fascynacja przeszłością, sakralizacja mitu dawnej Słowiańszczyzny, mesjanistyczna wiara w jej przyszłą potęgę prowadziły do poszukiwania ducha słowiańskiego, realizującego się najpełniej w pieśniach ludu. Stąd też nie sposób odarwać działalności przekładowej Brodzińskiego od jego poglądów na przeszłość i przyszłość Słowian. "Ogłaszając w latach 1818-1821 pierwsze przekłady ludowej poezji słowiańskiej - pisze autorka we wstępie - dołączał Brodziński jej głos do charakterystyki Słowian i równocześnie do dyskusji nad modelem poezji proponowanym przez romantyków".

BP/58/29

I.J.

(II) JANION Maria: Polska proza cywilna. "Teksty" 1975 nr 2 s. 13-38.

"Pamiętnik z powstania warszawskiego" M. Białoszewskiego stanowi swoiste studium fenomenologii zachowań ludności cywilnej w sytuacji nieustannego zagrożenia. Bohaterskiemu "lotowi", funkcjonującemu w "oficjalnym" modelu literatury wojennej, przeciwstawia on cywilne "latanie" - szukanie ochrony przed śmiercią. Fenomenologicznej analizie poddane jest u Białoszewskiego całe niszczone miasto. Świadczenie dane w "Pamiętniku z powstania warszawskiego" dociera do najgłębszych pokładów fenomenologicznego i psychologicznego aspektu wojny.

BP/58/30

M.G.